

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 4
	รหัสวิชา 21608-2005 ชื่อวิชา การถ่ายภาพดิจิทัลพื้นฐาน	สอนครั้งที่ 13-17
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ บันทึกภาพตามเทคนิคการถ่ายภาพทั่วไป และงานสร้างสรรค์	ทฤษฎี 5 ชม. ปฏิบัติ 20 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน จัดองค์ประกอบภาพตามหลักทัศนศิลป์พื้นฐาน และ ประยุกต์ใช้เลนส์และฟิลเตอร์สำหรับการถ่ายภาพเชิงสร้างสรรค์		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

บันทึกภาพโดยใช้หลักการจัดองค์ประกอบและเทคนิคการถ่ายภาพสร้างสรรค์ตามรูปแบบที่กำหนด

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

- ไม่มีการอ้างอิงมาตรฐานอาชีพ -

3. สมรรถนะประจำหน่วย

3.1 แสดงความรู้เกี่ยวกับกฎการจัดองค์ประกอบภาพทัศนียภาพของเลนส์และการใช้ฟิลเตอร์

3.2 จัดองค์ประกอบภาพตามกฎสามส่วนและใช้เทคนิคจากเลนส์หรืออุปกรณ์เสริมเพื่อสร้างผลพิเศษในภาพถ่าย

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายกฎสามส่วนและจุดตัดเก้าช่องได้ถูกต้อง (K2)

4.2 อธิบายการใช้เส้นนำสายตาและความสมดุลในภาพได้ถูกต้อง (K2)

4.3 วิเคราะห์ผลทางทัศนียภาพของเลนส์ทางยาวโฟกัสต่างๆได้ถูกต้อง (K4)

4.4 ระบุประเภทและการใช้งานฟิลเตอร์ถ่ายภาพได้ถูกต้อง (K1)

4.5 วางตำแหน่งวัตถุหลักตามจุดตัดเก้าช่องได้ถูกต้อง (S3)

4.6 จัดวางกรอบภาพธรรมชาติภายในภาพถ่ายได้ถูกต้อง (S3)

4.7 ใช้เลนส์มุมกว้างเพื่อขยายมิติภาพได้ถูกต้อง (S3)

4.8 ติดตั้งฟิลเตอร์เพื่อสร้างผลพิเศษทางแสงในงานสร้างสรรค์ได้ถูกต้อง (S3)

4.9 คำนึงถึงสุนทรียภาพและความคิดสร้างสรรค์ในการบันทึกภาพถ่าย (A3)

4.10 บูรณาการเทคนิคการจัดองค์ประกอบและอุปกรณ์เสริมเพื่อสร้างสรรค์งานถ่ายภาพ (Ap4)

5. สารการเรียนรู้

5.1 กฎสามส่วน (Rule of Thirds) และจุดตัดเก้าช่อง

5.2 การใช้เส้นนำสายตาและความสมดุลในภาพ

5.3 ผลทางทัศนียภาพของเลนส์ทางยาวโฟกัสต่างๆ

5.4 ประเภทและการใช้งานฟิลเตอร์ถ่ายภาพ

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 4
	รหัสวิชา 21608-2005 ชื่อวิชา การถ่ายภาพดิจิทัลพื้นฐาน	สอนครั้งที่ 13-17
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ บันทึกภาพตามเทคนิคการถ่ายภาพทั่วไป และงานสร้างสรรค์	ทฤษฎี 5 ชม. ปฏิบัติ 20 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน จัดองค์ประกอบภาพตามหลักทัศนศิลป์พื้นฐาน และ ประยุกต์ใช้เลนส์และฟิลเตอร์สำหรับการถ่ายภาพเชิงสร้างสรรค์		

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ (10 ชั่วโมง)

ชั่วโมงที่ 1-2: Problem Identification & Technical Foundation (WBL)

เปิดประเด็นปัญหาจริง (15 นาที):

ครูจำลองสถานการณ์งานรับปริญญาหรือถ่ายแบบเอ้าท์ดอร์ แล้วเปิดภาพตัวอย่าง "หน้ามืด ฉากหลังสว่างพอดี" และ "หน้าสว่าง ฉากหลังขาวโพลน (Overexposed)"

ครู : ให้นักเรียนทุกคนใช้เครื่องมือ Kahoot ตอบคำถามว่า "หากเจอสถานการณ์นี้ในงานจ้างจริง นักเรียนจะแก้ปัญหานี้ใน 1 นาทีได้อย่างไร?" เพื่อวัดพื้นฐานรายบุคคล

บรรยายสาธิตและทดลองเชิงเทคนิค (65 นาที):

ครูสาธิตการใช้ Speedlight (TTL/Manual) และ Reflector (แผ่นสะท้อนแสง) ในการทำ Fill-in Light

ครู : ให้ผู้เรียนทุกคนต้องจับคู่กับเพื่อนเพื่อสลับกันเป็น "ช่างภาพ" และ "นางแบบ/นายแบบ" ทำสเต็ป "1-Person 1-Shot Challenge" โดยตั้งคาล้างถ่ายภาพ แก้ปัญหาหน้ามืดด้วยตนเองคนละ 1 ภาพ ส่งเข้าโทรศัพท์ของชั้นเรียน

สรุปและสะท้อนคิด (10 นาที): ผู้เรียนวิเคราะห์ภาพของตนเองในโทรศัพท์ว่าแสงพอดีหรือไม่ ผ่านแบบประเมินตนเอง

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อ PowerPoint ใช้ในการบรรยายภาคทฤษฎีเรื่องทิศทางแสง

7.2 ระบบ Google Classroom ใช้สำหรับเป็นคลังความรู้และช่องทางส่งงานปฏิบัติ

7.3 อุปกรณ์กล้อง ชูตไฟสตูดิโอและอุปกรณ์เสริมต่างๆ

8. หลักฐานการเรียนรู้

8.1 หลักฐานความรู้

สื่อนำเสนอหลักการถ่ายภาพบุคคล

8.2 หลักฐานการปฏิบัติงาน

ภาพถ่ายแสง Fill in light

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 4
	รหัสวิชา 21608-2005 ชื่อวิชา การถ่ายภาพดิจิทัลพื้นฐาน	สอนครั้งที่ 13-17
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ บันทึกภาพตามเทคนิคการถ่ายภาพทั่วไป และงานสร้างสรรค์	ทฤษฎี 5 ชม. ปฏิบัติ 20 ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน จัดองค์ประกอบภาพตามหลักทัศนศิลป์พื้นฐาน และ ประยุกต์ใช้เลนส์และฟิลเตอร์สำหรับการถ่ายภาพเชิงสร้างสรรค์		

9. การวัดและประเมินผล

9.1 เกณฑ์การปฏิบัติงาน

1. ผู้เรียนจัดองค์ประกอบภาพตามหลักการจัดวางจุดสนใจและเส้นนำสายตาได้อย่างถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. วัดการตั้งค่ากล้อง การควบคุมอุปกรณ์แสง และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (เกณฑ์ผ่านระดับ "ดี" ขึ้นไป)

3. ผู้เรียนวิเคราะห์ภาพของตนเองผ่านแบบประเมินตนเอง

9.2 วิธีการประเมิน

1. การตอบคำถาม

2. กระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาด้านแสงของผู้เรียนแต่ละคน

3. ตรวจสอบการทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม

9.4 เครื่องมือประเมิน

1. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานรายบุคคล

2. แบบบันทึกการแก้ปัญหาแสงรายบุคคล

3. แบบประเมินการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกัน

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

10.1 ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

10.2 ปัญหา อุปสรรคที่พบ

.....

10.3 การแก้ไขปัญหา

1) ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลดีที่ดีต่อผู้เรียน

.....

2) แนวทางแก้ปัญหาในครั้งต่อไป

.....

	ใบความรู้ ที่.....1.....	หน่วยที่ 4
	รหัสวิชา 21608-2005 ชื่อวิชา การถ่ายภาพดิจิทัลพื้นฐาน	สอนครั้งที่ 13-17
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ บันทึกภาพตามเทคนิคการถ่ายภาพทั่วไปและงานสร้างสรรค์	ทฤษฎี 5 ชม. ปฏิบัติ 20 ชม.
ชื่อเรื่อง จัดองค์ประกอบภาพตามหลักทัศนศิลป์พื้นฐาน และ ประยุกต์ใช้เลนส์และฟิลเตอร์สำหรับการถ่ายภาพเชิงสร้างสรรค์		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

บันทึกภาพโดยใช้หลักการจัดองค์ประกอบและเทคนิคการถ่ายภาพสร้างสรรค์ตามรูปแบบที่กำหนด

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

- ไม่มีการอ้างอิงมาตรฐานอาชีพ -

3. สมรรถนะประจำหน่วย

3.1 แสดงความรู้เกี่ยวกับกฎการจัดองค์ประกอบภาพทัศนียภาพของเลนส์และการใช้ฟิลเตอร์

3.2 จัดองค์ประกอบภาพตามกฎสามส่วนและใช้เทคนิคจากเลนส์หรืออุปกรณ์เสริมเพื่อสร้างผลพิเศษในภาพถ่าย

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายกฎสามส่วนและจุดตัดเก้าช่องได้ถูกต้อง (K2)

4.2 อธิบายการใช้เส้นนำสายตาและความสมดุลในภาพได้ถูกต้อง (K2)

4.3 วิเคราะห์ผลทางทัศนียภาพของเลนส์ทางยาวโฟกัสต่างๆได้ถูกต้อง (K4)

4.4 ระบุประเภทและการใช้งานฟิลเตอร์ถ่ายภาพได้ถูกต้อง (K1)

4.5 วางตำแหน่งวัตถุหลักตามจุดตัดเก้าช่องได้ถูกต้อง (S3)

4.6 จัดวางกรอบภาพธรรมชาติภายในภาพถ่ายได้ถูกต้อง (S3)

4.7 ใช้เลนส์มุมกว้างเพื่อขยายมิติภาพได้ถูกต้อง (S3)

4.8 ติดตั้งฟิลเตอร์เพื่อสร้างผลพิเศษทางแสงในงานสร้างสรรค์ได้ถูกต้อง (S3)

4.9 คำนึงถึงสุนทรียภาพและความคิดสร้างสรรค์ในการบันทึกภาพถ่าย (A3)

4.10 บูรณาการเทคนิคการจัดองค์ประกอบและอุปกรณ์เสริมเพื่อสร้างสรรค์งานถ่ายภาพ (Ap4)

5. สารการเรียนรู้

5.1 กฎสามส่วน (Rule of Thirds) และจุดตัดเก้าช่อง

5.2 การใช้เส้นนำสายตาและความสมดุลในภาพ

5.3 ผลทางทัศนียภาพของเลนส์ทางยาวโฟกัสต่างๆ

5.4 ประเภทและการใช้งานฟิลเตอร์ถ่ายภาพ

6. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบทดสอบย่อยและใบงานปฏิบัติการเรื่อง บันทึกภาพตามเทคนิคการถ่ายภาพทั่วไปและงานสร้างสรรค์ จำนวน 10 ข้อ

7. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา KMITL 008 การถ่ายภาพบุคคล (Portrait Photography): บทที่ 5 เทคนิคการถ่ายภาพบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ. โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thai MOOC).

8. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

เฉลยแบบทดสอบย่อยหน่วยที่ 4 และเกณฑ์การประเมินชิ้นงานภาพถ่ายแสง Fill in light

	ใบกิจกรรม ที่.....1.....	หน่วยที่ 4
	รหัสวิชา 21608-2005 ชื่อวิชา การถ่ายภาพดิจิทัลพื้นฐาน	สอนครั้งที่ 13-17
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ บันทึกภาพตามเทคนิคการถ่ายภาพทั่วไปและงานสร้างสรรค์	ทฤษฎี 5 ชม. ปฏิบัติ 20 ชม.
ชื่องาน จัดองค์ประกอบภาพตามหลักทัศนศิลป์พื้นฐาน และ ประยุกต์ใช้เลนส์และฟิลเตอร์สำหรับการถ่ายภาพเชิงสร้างสรรค์		

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้การปฏิบัติกิจกรรม

บันทึกภาพโดยใช้หลักการจัดองค์ประกอบและเทคนิคการถ่ายภาพสร้างสรรค์ตามรูปแบบที่กำหนด

2. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

- ไม่มีการอ้างอิงมาตรฐานอาชีพ -

3. สมรรถนะประจำหน่วย

3.1 แสดงความรู้เกี่ยวกับกฎการจัดองค์ประกอบภาพทัศนียภาพของเลนส์และการใช้ฟิลเตอร์

3.2 จัดองค์ประกอบภาพตามกฎสามส่วนและใช้เทคนิคจากเลนส์หรืออุปกรณ์เสริมเพื่อสร้างผลพิเศษในภาพถ่าย

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 อธิบายกฎสามส่วนและจุดตัดเก้าช่องได้ถูกต้อง (K2)

4.2 อธิบายการใช้เส้นนำสายตาและความสมดุลในภาพได้ถูกต้อง (K2)

4.3 วิเคราะห์ผลทางทัศนียภาพของเลนส์ทางยาวโฟกัสต่างๆได้ถูกต้อง (K4)

4.4 ระบุประเภทและการใช้งานฟิลเตอร์ถ่ายภาพได้ถูกต้อง (K1)

4.5 วางตำแหน่งวัตถุหลักตามจุดตัดเก้าช่องได้ถูกต้อง (S3)

4.6 จัดวางกรอบภาพธรรมชาติภายในภาพถ่ายได้ถูกต้อง (S3)

4.7 ใช้เลนส์มุมกว้างเพื่อขยายมิติภาพได้ถูกต้อง (S3)

4.8 ติดตั้งฟิลเตอร์เพื่อสร้างผลพิเศษทางแสงในงานสร้างสรรค์ได้ถูกต้อง (S3)

4.9 คำนึงถึงสุนทรียภาพและความคิดสร้างสรรค์ในการบันทึกภาพถ่าย (A3)

4.10 บูรณาการเทคนิคการจัดองค์ประกอบและอุปกรณ์เสริมเพื่อสร้างสรรค์งานถ่ายภาพ (Ap4)

5. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

5.1 อุปกรณ์กล้องถ่ายรูป จำนวน 1 ชุด

5.2 เลนส์ถ่ายภาพ จำนวน 2 ชุด

5.3 ขาตั้งกล้อง จำนวน 1 อัน

5.4 Reflector (แผ่นสะท้อนแสง) จำนวน 1 แผ่น

5.5 ชุดไฟสตูดิโอ จำนวน 1 ชุด

6. ขั้นตอนการทำกิจกรรม

ครูจำลองสถานการณ์งานรับปริญญาหรือถ่ายแบบเอ้าท์ดอร์ แล้วเปิดภาพตัวอย่าง "หน้ามืด ฉากหลังสว่างพอดี" และ "หน้าสว่าง ฉากหลังขาวโพลน (Overexposed)"

ครู : ให้นักเรียนทุกคนใช้เครื่องมือ Kahoot ตอบคำถามว่า "หากเจอสถานการณ์นี้ในงานจริงนักเรียนจะแก้ปัญหาใน 1 นาทีได้อย่างไร?" เพื่อวัดพื้นฐานรายบุคคล

ครูสาธิตการใช้ Speedlight (TTL/Manual) และ Reflector (แผ่นสะท้อนแสง) ในการทำ Fill-in Light

ครู : ให้ผู้เรียนทุกคนต้องจับคู่กับเพื่อนเพื่อสลับกันเป็น "ช่างภาพ" และ "นางแบบ/นายแบบ" ทำสัปดาห์ "1-Person 1-Shot Challenge" โดยตั้งค่างกล้องถ่ายภาพ แก้ปัญหาหน้ามืดด้วยตนเองคนละ 1 ภาพ ส่งเข้าโทรศัพท์ของชั้นเรียน

7. สรุปและอภิปราย

ครูให้ผู้เรียนวิเคราะห์ภาพของตนเองในโทรศัพท์ว่าแสงพอดีหรือไม่ ผ่านแบบประเมินตนเอง

8. การประเมินผล

1. กิจกรรม: 1-Person 1-Shot Challenge (การแก้ปัญหาแสงย้อน/หน้ามืด outdoor) เกณฑ์การประเมิน ดีมาก (3 คะแนน) พอใช้ (2 คะแนน) ควรปรับปรุง (1 คะแนน)

2. การวิเคราะห์และแก้ปัญหา (Kahoot & On-site)

2.1 ตอบวิธีแก้ปัญหาใน Kahoot ได้ถูกต้อง ชัดเจน พร้อมระบุอุปกรณ์หรือวิธีตั้งค่าได้ภายในเวลาที่กำหนด

2.2 ตอบแนวทางการแก้ปัญหาได้ แต่ยังขาดความสมบูรณ์ในรายละเอียด หรือใช้เวลาคิดเกินกำหนด

2.3 ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุหรือเสนอวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้องได้

3. เทคนิคการถ่ายภาพและการจัดแสง (Fill-in Light)

3.1 เลือกใช้ Speedlight (TTL/Manual) หรือ Reflector แก้ปัญหาหน้ามืดได้สว่างสมดุลพอดีกับฉากหลัง

3.2 ใช้แสงช่วยแก้ปัญหาหน้ามืดได้ แต่ส่วนแบบยังสว่างหรือมืดเกินไปนิดหน่อย หรือฉากหลังหลุด Over/Under เล็กน้อย

3.3 หน้ามืดโดยสิ้นเชิง หรือฉากหลังขาวโพลนจนเสียรายละเอียดทั้งหมด (แก้ปัญหาไม่สำเร็จ)

4. การจัดองค์ประกอบและความคมชัด

4.1 ภาพมีความคมชัด โฟกัสเข้าที่ดวงตาของแบบ จัดองค์ประกอบภาพได้สวยงามตามหลักการถ่ายภาพ

4.2 ภาพคมชัด โฟกัสเข้า แต่การจัดองค์ประกอบภาพยังดูหลวมหรือเอียงเล็กน้อย

4.3 ภาพเบลอ หลุดโฟกัส หรือการจัดวางองค์ประกอบตัดส่วนสำคัญของร่างกายผิดหลัก

5. กระบวนการทำงานและการปฏิบัติงาน

5.1 ตั้งค่างกล้อง ปรับอุปกรณ์ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว ปฏิบัติตามโจทย์ "1-Person 1-Shot" และส่งงานเข้าโทรศัพท์ตรงเวลา

5.2 ปฏิบัติงานสำเร็จและส่งงานตรงเวลา แต่ยังคงขอคำแนะนำจากครูหรือเพื่อนในการปรับตั้งค่าอุปกรณ์

5.3 ไม่สามารถตั้งค่าอุปกรณ์ได้เอง ส่งงานล่าช้า หรือไม่ส่งภาพเข้าโทรศัพท์ตามกำหนด

สรุปเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

10 – 12 คะแนน: ระดับ ดีมาก (ผ่านเกณฑ์ขั้นสูง)

7 – 9 คะแนน: ระดับ ดี (ผ่านเกณฑ์)

1 – 6 คะแนน: ระดับ ปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

10. เอกสารอ้างอิง /เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา KMITL 008 การถ่ายภาพบุคคล (Portrait Photography): บทที่ 5 เทคนิคการถ่ายภาพบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ. โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thai MOOC).